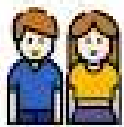

ПРАЦЯ НЕПОВНОЛІТНІХ: ЩО НЕОБХІДНО ЗНАТИ

Дозволений вік

16–18 років	без обмежень
15–16 років	за згодою одного з батьків або особи, що їх замінює
14–15 років	у вільний від навчання час для виконання легкої роботи за згодою одного з батьків або особи, що їх замінює

Максимальна тривалість робочого часу

16–18 років	до 36 годин на тиждень
15–16 років	до 24 годин на тиждень
14–15 років	(на період канікул) — до 24 годин на тиждень

Протягом навчального року у вільний від навчання час — не більше половини робочого часу для відповідного віку

Особливі умови

- ✓ Медичний огляд при прийомі на роботу і щороку до 21 року
- ✓ Спеціальний облік із зазначенням дати народження
- ✓ Заробітна плата на рівні дорослого працівника
- ✓ Щорічна відпустка 31 день, додаткові навчальні відпустки

Заборонено

- ⊘ Небезпечні й шкідливі умови праці
- ⊘ Важка і підземна робота
- ⊘ Нічна, понаднормова робота та робота у вихідні дні
- ⊘ Відрадження

Додаткові гарантії

- 👍 Спеціальна квота на працевлаштування
- 👍 Перше робоче місце надається на термін не менше двох років
- 👍 Обмеження підстав для звільнення

**16
років**

Стаття 188 Кодексу законів про працю (КЗпП). Не допускається прийняття на роботу осіб молодше **16 років**. Як виняток, за згодою одного із батьків або особи, яка його замінює, можуть працевлаштовуватися особи, які досягли **15 років**.

**14
років**

У **ст. 188 КЗпП** є уточнення: для підготовки молоді до продуктивної праці допускається прийняття на роботу учнів загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних і середніх спеціальних навчальних закладів для виконання легкої роботи, що не завдає шкоди здоров'ю і не порушує процесу навчання, у вільний від навчання час по досягненні ними **14 років** за згодою одного з батьків або особи, що його замінює.

Усі особи віком до **18 років** приймаються на роботу лише після попереднього медичного огляду і в подальшому, до досягнення **21 року**, щороку підлягають обов'язковому медичному оглядові (**ст. 191 КЗпП**).

На кожному підприємстві, в установі, організації має вестися спеціальний облік працівників, які не досягли вісімнадцяти років, із зазначенням дати їх народження (**ст. 189 КЗпП**).

*Неповнолітні
працівники
мають право:*

- **на скорочену тривалість робочого часу (ст. 193 КЗпП):** у віці 16 — 18 років — 36 годин на тиждень; у віці 15 — 16 років (для учнів віком 14 — 15, які працюють у період канікул) — 24 години на тиждень (**ст. 51 КЗпП**);
- **на щорічну відпустку тривалістю 1 календарний місяць**, яка повинна надаватися будь-коли за бажанням (**ст. 159 КЗпП**);
- **щорічні відпустки**, які надаються у зручний для неповнолітніх час. У перший рік роботи вони надаються за заявою до настання шестимісячного терміну безперервної роботи на підприємстві, в установі, організації (**ст. 195 КЗпП**).
- **на виплату заробітної плати** за скороченої тривалості щоденної роботи в такому самому розмірі, як і працівникам відповідної категорії за повної тривалості щоденної роботи (**ст. 194 КЗпП**).

*Неповнолітніх
працівників не мають
права залучати:*

- до виконання **важкої роботи зі шкідливими та небезпечними умовами праці**, до роботи в нічний час, у вихідні дні, а також до підземних робіт (**ст. 190 КЗпП**);
- **до надурочних робіт, підіймання і переміщення предметів**, маса яких перевищує встановлені граничні норми ваги.
- до робіт, **тривалість яких перевищує 24 год.** (для підлітків 14-15 років) або **36 год.** (для підлітків 16-17 років). При цьому **тривалість робочого часу учнів**, які працюють під час навчального року у вільний від навчання час, не може перевищувати половини максимальної тривалості робочого часу для осіб відповідного віку (**п. 1 ч. 1 ст. 51 КЗпП**).

Праця неповнолітніх

За згодою
одного із
батьків або
особи, що його
замінює

Обов'язково
письмовий
трудовий договір

Заробітна плата
виплачується в
такому ж розмірі,
як при повній
тривалості щоденної
роботи

Скорочений
робочий час

Відпустка тривалістю
31 календарний день у
зручний час

